

ธุรกิจร้านทอง

สรุปแนวโน้มธุรกิจ

ISIC : 56477320 ร้านขายปลีกเครื่องประดับเพชรพลอย
ในปี 2566 คาดธุรกิจร้านทองจะมีแนวโน้มเติบโต "Neutral (-)" โดยเฉพาะร้านทองแบบดั้งเดิมที่มีการซื้อขายทองคำเพียงอย่างเดียว เนื่องจากรายได้หลักคาดว่าจะยังถูกกดดันจากราคาทองคำในตลาดโลกที่ผันผวนสูง ค่าเงินบาทที่อ่อนค่าลงและราคาขายปลีกทองคำในประเทศปรับตัวสูงขึ้น กระทั่งต่อกำลังซื้อที่เน้นซื้อขายเพื่อเป็นเครื่องประดับอย่างมีนัยสำคัญ แต่ในอีกทางหนึ่งราคาทองคำที่สูงขึ้น มีแนวโน้มส่งผลกระทบต่อกลุ่มร้านทองที่ได้มีการปรับตัวโดยการขยายธุรกิจไปสู่รูปแบบการลงทุนทองคำมากขึ้น ซึ่งนับเป็นส่วนสำคัญในการสร้างรายได้และอัตรากำไรที่ดี และยังเป็นโอกาสที่ดีในการรักษาผลประกอบการของธุรกิจในกลุ่มดังกล่าวให้เติบโตได้ดี

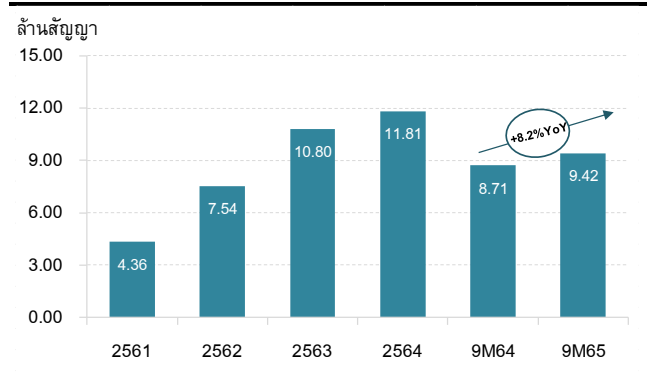
สำหรับแนวโน้มราคาทองคำในตลาดโลกในปี 2566 คาดจะยังอยู่ในทิศทางขาลงต่อไป จากปัจจัยการดำเนินนโยบายการเงินแบบตึงตัวของธนาคารกลางสหรัฐ (Fed) ส่งผลให้ค่าเงินดอลลาร์สหรัฐแข็งค่าและอัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาลสหรัฐ สูงขึ้น ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อความต้องการถือครองทองคำลดลง และกดดันให้ราคา รวมถึงการลงทุนในสินทรัพย์ทองคำลดลงอย่างต่อเนื่อง

ภาพรวมธุรกิจ

ราคาทองคำในตลาดโลกปี 2565 ยังมีความผันผวนสูง แม้ว่าโดยรวมจะยังเคลื่อนไหวอยู่ในระดับสูงต่อเนื่องจาก 2 ปีที่ผ่านมาและยังสามารถทำสถิติเข้าใกล้ระดับ 2,000 ดอลลาร์สหรัฐต่อออนซ์ได้เมื่อช่วงต้นปีจากปัญหาความขัดแย้งระหว่างรัสเซีย-ยูเครนที่รุนแรงขึ้น แต่ด้วยปัจจัยทางเศรษฐกิจมหภาคเริ่มส่งสัญญาณดีขึ้นและมีความร้อนแรงมากขึ้นโดยเฉพาะอัตราเงินเฟ้อที่เร่งตัวขึ้นต่อเนื่อง ส่งผลให้ธนาคารกลางทั่วโลก รวมถึงธนาคารกลางสหรัฐ (Fed) เร่งดำเนินนโยบายการเงินที่เข้มงวดขึ้น ผลักดันให้ค่าเงินดอลลาร์สหรัฐ และผลตอบแทนพันธบัตรสหรัฐ ปรับสูงขึ้น นับเป็นปัจจัยหลักที่กดดันให้ราคาทองคำอ่อนตัวลงในช่วงครึ่งหลังของปี

ดังนั้น ท่ามกลางความผันผวนของราคาทองคำโลก และระดับราคาในประเทศที่อยู่ในระดับสูง ทำให้ธุรกิจร้านทองในปี 2565 เติบโตได้ค่อนข้างจำกัด โดยเฉพาะร้านทองแบบดั้งเดิมที่มีการซื้อขายทองคำเพียงอย่างเดียว และมีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการสต็อกต่ำ เนื่องจากผู้บริโภคส่วนใหญ่ยังเน้นนำทองคำมาขายฝากเพื่อเพิ่มสภาพคล่องหรือนำมาขายเพื่อทำกำไรมากกว่าการซื้อแลกเปลี่ยนทองคำ ทำให้รายได้หลักจากค่ากำเหน็จจะลดตัวลง อย่างไรก็ตาม ร้านทองที่มีการขยายรูปแบบธุรกิจไปสู่ธุรกิจการลงทุนทองคำมากขึ้น อาทิ การออมทองออนไลน์ หรือธุรกิจลงทุนทอง/ซื้อขายทองคำล่วงหน้า (Gold Futures) ที่ยังเติบโตดีต่อเนื่อง ตลอดจนบริการซื้อขายช่องทางออนไลน์ กลับพบว่าส่วนใหญ่ยังมีโอกาสที่ดีในการรักษาผลกำไรของธุรกิจให้เติบโตได้ดี

รูปที่ 1 ปริมาณการซื้อขาย Gold Futures

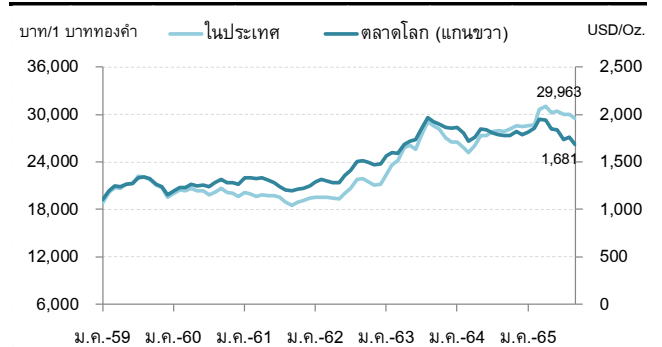

หมายเหตุ : เฉพาะขนาดสัญญา 10 บาท, 50 บาท และ Gold Online Futures
ที่มา : บริษัท ตลาดสัญญาซื้อขายล่วงหน้า (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) (TFEX)

สำหรับทิศทางราคาทองคำตลาดโลกในปี 2565 แม้ว่าจะทรงตัวในระดับสูง แต่ก็เริ่มเคลื่อนไหวอยู่ที่ทิศทางขาลงต่อเนื่อง โดยราคาทองคำตลาดโลกช่วง 9 เดือนแรกของปี 2565 เติบโตอยู่ที่ระดับ 1,824 ดอลลาร์สหรัฐต่อออนซ์ เพิ่มขึ้นเล็กน้อย 1.3%YoY หลังจากธนาคารกลางทั่วโลกกลับมาดำเนินนโยบายการเงินแบบตึงตัว รวมถึงธนาคารกลางสหรัฐ (Fed) ที่ทยอยปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยต่อเนื่อง ส่งผลให้ค่าเงินดอลลาร์สหรัฐและผลตอบแทนของพันธบัตรรัฐบาลสหรัฐ ปรับตัวสูงขึ้น กระทั่งราคาทองคำให้ปรับลดลงมากในช่วงครึ่งหลังของปี

หากพิจารณาจากราคาทองคำขายออกภายในประเทศ กลับพบว่ายังทรงตัวในระดับสูงต่อเนื่อง โดยราคาทองคำแท่งขายออกเฉลี่ยช่วง 9 เดือนแรกของปี 2565 อยู่ที่ระดับ 29,889 บาท/1 บาททองคำ โดยยังปรับเพิ่มขึ้นกว่า 11.2%YoY ซึ่งจะเห็นได้ว่าราคาทองคำในประเทศมีการปรับตัวขึ้นมากกว่าราคาทองคำในตลาดโลก สาเหตุสำคัญเป็นผลมาจากเงินบาทที่อ่อนค่าลงค่อนข้างมากจากระดับ 33.24 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐเมื่อเดือนมกราคม 2565 มาสู่ระดับ 38.3 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐในเดือนตุลาคม 2565 หรือคิดเป็นการอ่อนค่าราว 15% จากต้นปีที่ผ่านมา

รูปที่ 2 เปรียบเทียบราคาทองคำตลาดโลกกับราคาทองคำในประเทศ

ที่มา : สมาคมค้าทองคำ และ World Bank

สถานการณ์ด้านอุปสงค์ทองคำ

ในช่วง 6 เดือนแรกของปี 2565 ความต้องการทองคำทั่วโลกมีปริมาณรวมทั้งสิ้น 2,188.6 ตัน เพิ่มขึ้น 12.2%YoY ตามความต้องการในกลุ่มเครื่องประดับที่ปรับตัวดีขึ้นตามภาวะเศรษฐกิจ การผ่อนคลายมาตรการ COVID-19 และการฟื้นตัวของภาคการท่องเที่ยว โดยเฉพาะความต้องการซื้อของชาวอินเดียที่เริ่มกลับเข้ามาซื้อทองคำเพื่อสะสมหรือเป็นเครื่องประดับมากขึ้น ทำให้มีปริมาณเพิ่มขึ้นมาอยู่ที่ 999.6 ตัน หรือเพิ่มขึ้น 0.5%YoY เช่นเดียวกับเครื่องใช้ในกลุ่มเพื่อการลงทุน ที่มีปริมาณเพิ่มขึ้นเป็น 760.1 ตัน หรือเพิ่มขึ้น 61.8%YoY จากการเข้าซื้อของกองทุน ETFs (Exchange Traded Funds) เป็นสำคัญ แม้ว่าช่วงไตรมาส 2 ของปีจะมีแรงขายออกเพื่อทำกำไรออกมาบ้างก็ตาม ขณะที่กลุ่มความต้องการอื่นๆ อาทิ ธนาคารกลาง และกลุ่มเทคโนโลยี พบว่าโดยรวมยังหดตัวลง 17.1%YoY และ 1.1%YoY ตามลำดับ ทั้งนี้ ความต้องการทองคำในกลุ่มของธนาคารกลาง แม้ว่าโดยรวมจะยังหดตัวเมื่อเทียบกับปีก่อน แต่ด้วยการดำเนินนโยบายการเงินที่เข้มงวดขึ้นของ Fed ส่งผลให้ช่วงไตรมาส 2 ของปีเริ่มเห็นธนาคารกลางทั่วโลกมีการเร่งนำเข้ามาซื้อทองคำเพื่อสะสมไว้เป็นเงินทุนสำรองมากขึ้น

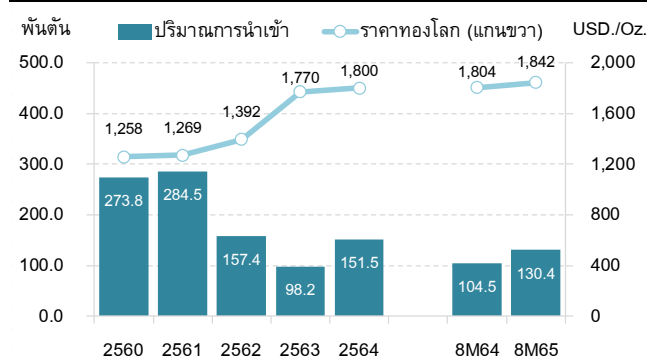
ตารางที่ 1 ปริมาณความต้องการทองคำ จำแนกตามกลุ่มความต้องการ

กลุ่มความต้องการ	ปริมาณ (ตัน)		(%YoY)		สัดส่วน (%)	
	2564	6M/65	2564	6M/65	2564	6M/65
เครื่องประดับ	2,229.5	999.6	68.3	0.5	55.4	45.7
เทคโนโลยี	330.2	159.2	9.1	-1.1	8.2	7.3
การลงทุน	1,007.4	760.1	-43.1	61.8	25.1	34.7
- ทองคำแท่งและเหรียญ	1,180.1	526.2	31.7	-11.9	29.3	24.0
- กองทุน ETFs	-172.7	233.9	-119.8	83.5	-4.3	10.7
ธนาคารกลาง	453.8	269.6	78.0	-17.1	11.3	12.3
รวมทั้งหมด	4,020.8	2,188.6	10.1	12.2	100.0	100.0

ที่มา : World Gold Council

สำหรับความต้องการทองคำภายในประเทศ ซึ่งสะท้อนจากปริมาณการนำเข้าทองคำช่วง 8 เดือนแรกของปี 2565 ที่ผ่านมา พบว่าปรับเพิ่มขึ้นทั้งด้านมูลค่าและปริมาณ โดยมีมูลค่ารวมทั้งสิ้น 7,366.5 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้น 26.1%YoY และมีปริมาณทั้งสิ้น 130.4 พันตัน เพิ่มขึ้น 24.8%YoY ซึ่งการเพิ่มขึ้นดังกล่าวนอกเหนือจากแรงซื้อเพื่อการลงทุนเป็นสำคัญแล้ว อีกส่วนหนึ่งยังมาจากการทยอยนำเข้าซื้อทองคำเพื่อเป็นทุนสำรองระหว่างประเทศของธนาคารแห่งประเทศไทยในช่วงที่ราคาทองคำอ่อนตัวลง และเพื่อรักษาเสถียรภาพของค่าเงินบาทท่ามกลางการแข่งขันค่าของสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐ อย่างไรก็ดี หากเปรียบเทียบปริมาณความต้องการซื้อทองคำกับช่วงก่อนเกิดวิกฤต COVID-19 พบว่าปริมาณการนำเข้าในปัจจุบันยังอยู่ในระดับต่ำกว่าค่อนข้างมาก ส่วนหนึ่งเป็นผลจากความต้องการซื้อเพื่อเป็นเครื่องประดับซึ่งชะลอตัวจากกำลังซื้อที่ถูกกดดันจากภาวะค่าครองชีพและหนี้ครัวเรือน ตลอดจนราคาทองคำขายปลีกในประเทศที่อยู่ในระดับสูง

รูปที่ 3 ปริมาณการนำเข้าทองคำและราคาทองในตลาดโลก

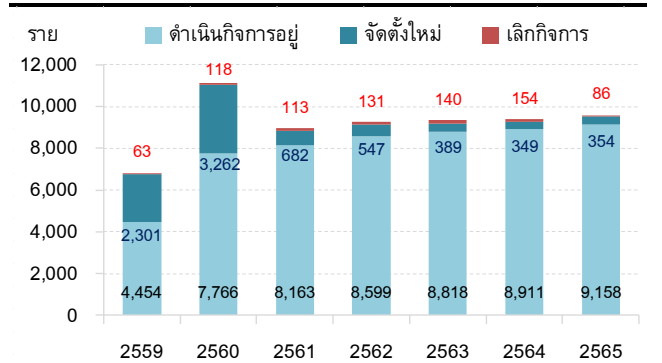
ที่มา : กระทรวงพาณิชย์ และ World Bank

สถานการณ์ด้านผู้ประกอบการรายทอง

จากข้อมูลกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ณ เดือนตุลาคม 2565 พบว่าจำนวนผู้ประกอบการในธุรกิจรายทองทั่วประเทศและจดทะเบียนนิติบุคคลมีมากถึง 9,158 ราย เพิ่มขึ้นจากปี 2559 ที่มีเพียง 4,454 ราย นับเป็นการเพิ่มขึ้นอย่างก้าวกระโดดในช่วงปี 2559 - 2560 ส่วนหนึ่งเป็นเพราะการเริ่มเข้าสู่ระบบฐานข้อมูลนิติบุคคลมากขึ้น และด้วยแนวโน้มราคาทองคำที่ยังมีโอกาสสูงขึ้นและพอมีสวนต่างในการทำกำไรจึงจูงใจผู้ประกอบการรายใหม่ให้เข้าสู่ตลาดอย่างต่อเนื่อง

ทั้งนี้ หากพิจารณาผลการดำเนินงานของธุรกิจรายทองในปี 2565 ที่ผ่านมา พบว่าในปีนี้มีผู้บริโภคส่วนใหญ่เน้นนำทองคำมาขายฝากเพื่อเพิ่มสภาพคล่อง หรือนำมาขายเพื่อทำกำไรมากกว่าการซื้อทองคำ ทำให้รายได้หลักจากค่ากำเหน็จการขายแลกเปลี่ยนทองคำชะลอตัวลง โดยเฉพาะรายทองแบบดั้งเดิมที่มีการขายปลีกทองคำเพียงอย่างเดียว และมีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการสต็อกต่ำ จนนำไปสู่การขาดสภาพคล่องและเลิกกิจการเป็นจำนวนมาก ในทางตรงกันข้ามกลุ่มผู้ประกอบการรายใหญ่ที่มีการขยายธุรกิจไปสู่รูปแบบการลงทุนทองคำมากขึ้น เช่น ธุรกิจลงทุนทองคำขายล่วงหน้า (Gold Futures) ออมทองออนไลน์ ตลอดจนมีบริการซื้อขายช่องทางออนไลน์ กลับพบว่าส่วนใหญ่ยังมีโอกาสที่ดีในการรักษาผลกำไรให้เติบโตได้ในเกณฑ์ดี

รูปที่ 4 สถิติการจดทะเบียนนิติบุคคลของผู้ประกอบการธุรกิจรายทอง

ที่มา : กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ (ข้อมูล ณ วันที่ 19 ต.ค. 65)

แนวโน้มการเติบโตของธุรกิจ

แนวโน้มการเติบโตของธุรกิจร้านทองในปี 2566 คาดเติบโตได้เล็กน้อย จากโอกาสในกลุ่มของร้านทองขนาดใหญ่หลายแห่งที่มีการปรับตัวโดยการขยายธุรกิจไปสู่รูปแบบการลงทุนทองคำและการเพิ่มช่องทางการจำหน่ายออนไลน์มากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับพฤติกรรมของผู้บริโภคในปัจจุบัน ทำให้เป็นส่วนสำคัญในการสร้างรายได้และอัตรากำไรสุทธิที่ดี และยังเป็นโอกาสที่ดีในการรักษาผลประโยชน์ของธุรกิจในกลุ่มดังกล่าวให้เติบโตดี ขณะที่ร้านทองดั้งเดิมที่มีเพียงรายได้จากการขายปลีกทองคำเพียงอย่างเดียวเท่านั้น คาดรายได้จะยังถูกกดดันจากราคาทองคำในตลาดโลกที่ผันผวนสูง ค่าเงินบาทที่อ่อนค่าลงส่งผลให้ราคาขายปลีกทองคำในประเทศปรับตัวสูงขึ้น กระทบต่อกำลังซื้อที่เน้นเป็นเครื่องประดับอย่างมีนัยสำคัญ นอกจากนี้ ธุรกิจยังต้องเผชิญกับการแข่งขันที่รุนแรงทั้งจากผู้ประกอบการร้านทองด้วยกันเอง และธุรกิจใกล้เคียงอย่างธุรกิจโรงรับจำนำ

สำหรับแนวโน้มราคาทองคำในตลาดโลกในปี 2566 คาดจะยังอยู่ในทิศทางขาลงต่อเนื่อง จากปัจจัยด้านการดำเนินนโยบายการเงินตึงตัวของธนาคารกลางสหรัฐฯ (Fed) ส่งผลให้ค่าเงินดอลลาร์สหรัฐฯ แข็งค่าขึ้น และอัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาลสหรัฐฯ ปรับตัวสูงขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้ความต้องการถือครองทองคำลดลง และกดดันให้ราคาและการลงทุนในสินทรัพย์ทองคำลดลงอย่างมีนัยสำคัญ อย่างไรก็ตาม หากภาวะเศรษฐกิจโลกมีแนวโน้มเข้าสู่ภาวะถดถอย (Recession) อีกทั้งความขัดแย้งระหว่างรัสเซีย-ยูเครน รวมถึงปัญหาภูมิรัฐศาสตร์ในภูมิภาคต่างๆ รุนแรงขึ้น จนกระทบต่อเศรษฐกิจเป็นวงกว้าง ก็อาจผลักดันให้ราคาทองคำกลับมามีโอกาสเป็นขาขึ้นได้อีกครั้ง ในแง่การถือครองเพื่อป้องกันความเสี่ยงในช่วงสงครามและในภาวะเหตุการณ์ความไม่แน่นอนสูง